

‘Mysticking’, ‘magicking’

Een creatieve geschiedenis van het bovennatuurlijke

Kristof Smeyers, M.A.

Ruusbroecgenootschap, Universiteit Antwerpen

Deze lezing is een pleidooi voor het experiment in de geschiedschrijving van het bovennatuurlijke. Aan de hand van één specifiek fenomeen – de kruiswonden van Christus op heel diverse Britse en Ierse lichamen in de negentiende en twintigste eeuw – ga ik op zoek naar alternatieve manieren om het bovennatuurlijke in het recente verleden te bestuderen. Daarbij wordt al snel duidelijk dat het stevast geschiedenissen in fragmenten betreft. Zij komen tot ons als geïsoleerde bronnen, uit hun context gerukt; als toespelingen en gefluister; als verhalen vol gaten; als raadsels. Het bovennatuurlijke bereikt ons in specifieke, vaak antagonistische vormen. Dat geldt des te meer voor een periode die velen bestempelden als rationeel en modern: vijandigheid klinkt in de bronnen luider dan adoratie. Hoe gaan we daarmee om? Hoe vullen we de gaten, hoe puzzelen we de stukjes weer bij elkaar?

Moet dat eigenlijk wel?

Wat gaat er dan verloren?

Cruciaal in bovennatuurlijke ervaringen is immers net het mysterie, het on gezegde of onverklaarbare. Daarmee lijken ze te botsen met de instincten van de geschiedschrijver. De Britse historicus en folklorist Owen Davies schreef dat ‘all too often a sense of magic is lost in the process of studying magic’. Dat is het motto van deze lezing. Aan de hand van Britse en Ierse gestigmatiseerden kijk ik naar de gaten en stiltes in hun vaak wonderlijke verhalen.